

FISCALITAT INDIRECTA AVANÇADA

Tipus d'assignatura: optativa

Trimestre: Tercer

Crèdits: 4 ECTS (optativa)

Llengua de docència: Català i castellà

Coordinadora de l'assignatura: Dra. Antonia Agulló Agüero

Contacte: antonia.agullo@upf.edu; dret.financeritributari@upf.edu

Professorat:

- Agulló, Antonia. Catedràtica emèrita de Dret Financer i Tributari de la Universitat Pompeu Fabra
- Ballarín, Montserrat. Professora titular de Dret Financer i Tributari de la Universitat Pompeu Fabra
- Caba, Natàlia. Directora General de Tributs i Joc del Departament d'Economia i Hisenda de la Generalitat de Catalunya
- Cano, Joan. Inspector d'Hisenda de l'Estat
- Ciudad, Ignasi. Inspector d'Hisenda de l'Estat
- Elvira, David. Advocat. Soci de Bufete Mañá Krier Elvira
- Núñez, Mario. Professor associat de Dret Financer i Tributari de la Universitat Pompeu Fabra
- Pijoan, Iu. Inspector d'Hisenda de l'Estat

1. PRESENTACIÓ I OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

Aquesta assignatura té per objecte l'estudi de la imposició indirecta partint de la seva figura central, l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA). Per a això, es parteix d'aspectes significatius d'aquest impost, prestant especial atenció a la normativa i a la jurisprudència de la Unió Europea, posant l'accent en la relació entre les diferents figures impositives, tant a través de la resolució de casos integrats com en la pròpia presentació de la matèria.

Així, juntament amb l'IVA s'estudien també altres impostos de l'àmbit de la fiscalitat indirecta, com ara els drets de duana, els impostos especials, l'ITPAJD i altres impostos autonòmics i municipals.

Especialment important és el maneig de les directives de la Unió Europea i de la jurisprudència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

La matèria s'estructura sistemàticament en cinc blocs temàtics: el primer agrupa una introducció general i els temes relatius als elements essencials de l'IVA i les operacions interiors; el segon, s'ocupa de la quantificació de l'IVA i les obligacions formals, així com de qüestions procedimentals; el tercer bloc és el relatiu a l'IVA en les operacions internacionals; el quart bloc es refereix als règims especials en l'IVA; finalment, en el cinquè bloc es fa referència a altres impostos sobre el trànsit (ITPAJD, impostos especials, impostos autonòmics i municipals). Els drets de duanes s'estudien en la sessió del tercer bloc dedicada a les exportacions i importacions en l'IVA.

Per revisar els resultats d'aprenentatge de la matèria en què s'inscriu l'assignatura (Matèria 6: Dret Fiscal) veure l'annex situat al final d'aquest pla docent.

2. PLA D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

a) Continguts, programació i professorat

Sessió	Continguts	Professor/a	Data i hora
<i>Bloc I. Elements essencials de l'IVA. Operacions interiors</i>			
<i>Primera sessió</i>	Introducció. La imposició indirecta en la UE. Estructura comú de l'IVA. Entregues de béns i prestacions de serveis	Antonia Agulló	Dv 10/04/2026 16:30-18:30
<i>Segona sessió</i>	IVA. Subjecte passiu i activitat econòmica en la jurisprudència del TJUE.	Joan Cano	Dj 16/04/2026 16:30-18:30
<i>Tercera sessió</i>	IVA. Supòsits de no subjecció i exempcions.	Iu Pijoan	Dv 24/04/2026 16:30-18:30
<i>Bloc II. Quantificació i obligacions formals de l'IVA</i>			
<i>Quarta sessió</i>	IVA. Quantificació. Modificació de la base imposable.	Mario Núñez	Dj 07/05/2026 16:30-18:30
<i>Cinquena sessió</i>	IVA. Repercussió i deducció. Regla de prorrata. Obligacions formals.	Mario Núñez	Dt 19/05/2026 18:30-20:30
<i>Bloc III. Operacions intracomunitàries i internacionals</i>			

<i>Sisena sessió</i>	IVA. Entregues intracomunitàries de béns. El frau carrusel.	Antonia Agulló	Dj 14/05/2026 16:30-18:30
<i>Setena sessió</i>	IVA. DA. Exportacions i importacions. Els drets de duana.	Joan Cano	Dj 21/05/2026 18:30-20:30
<i>Vuitena sessió</i>	IVA. Localització de les prestacions de serveis intracomunitaris: el principi de tributació en destinació	David Elvira	Dc 27/05/2026 16:30-18:30
Bloc IV. Règims especials de l'IVA			
<i>Novena sessió</i>	IVA. Règims especials (I). Règim simplificat. Règim especial del grup d'entitats.	Joan Cano	Dv 29/05/2026 16:30-18:30
<i>Desena sessió</i>	IVA. Règims especials (II). IVA i <i>e-commerce</i> : règims especials aplicables a les vendes a distància i a determinats lliuraments interiors de béns i prestacions de serveis	Montserrat Ballarín	Dc 03/06/2026 18:30-20:30
Bloc V. Altres impostos sobre el tràfic			
<i>Onzena sessió</i>	IVA. Impostos especials. Impostos autonòmics.	Iu Pijoan	Dj 04/06/2026 16:30-18:30
<i>Dotzena sessió</i>	IVA. ITPAJD. Delimitació IVA / TPO. Operacions immobiliàries. Relació amb els impostos municipals.	Natàlia Caba	Dv 05/06/2026 16:30-18:30

b) Hores de dedicació: 100 hores incloent sessions i treball de l'alumne

c) Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es fonamenta en el treball realitzat per l'estudiant al llarg del curs. Se segueix un sistema d'avaluació contínua, que determina el 50% de la nota de l'assignatura, i una prova final escrita (consistent en preguntes de resposta breu i/o tipus test), que suposa el 50% de la nota. Si escau, no serà possible la recuperació sense acreditar una assistència mínima al 80 % de les sessions de l'assignatura.

Els estudiants disposen a través de l'aula global del material docent necessari per preparar les diferents sessions i per a cada sessió s'indica la bibliografia específica corresponent. Els estudiants hauran de lliurar les activitats d'avaluació contínua programades pel professorat específicament per a cada sessió. Les activitats poden consistir en la preparació i lliurament de treballs per escrit (principalment, resolució de casos) amb caràcter previ a l'inici de cada sessió presencial i en altres activitats presencials que s'hauran de preparar prèviament.

Al llarg del curs, hi haurà certes activitats obligatòries per determinar la nota de l'avaluació contínua, que s'hauran de lliurar per escrit en les dates que s'indicaran a començament de curs.

El professorat avalua els treballs presentats i les activitats presencials, valorant especialment l'argumentació jurídica emprada, així com l'ús de la terminologia i de les fonts jurídiques corresponents

(bibliogràfiques, normatives, jurisprudencials, etc.)

3. TEXTOS LEGALS I BIBLIOGRAFIA RECOMANATS

La bibliografia complementària i els materials específics d'estudi recomanats per a cada sessió es publicaran a l'aula *Moodle*.

**Annex. RESULTATS D'APRENTATGE
MATÈRIA 6: DRET FISCAL**

La Matèria 6 del pla d'estudis del Mu d'Advocacia i Procura està formada per les següents assignatures:

- Litigació fiscal: fonaments (4 ECTS, Optativa)
- Comptabilitat i finances per a advocats. Accounting and Finance for Lawyers (4 ECTS, Optativa)
- Fiscalitat directa avançada (4 ECTS, Optativa)
- Fiscalitat indirecta avançada (4 ECTS, Optativa)

Per al conjunt de la matèria es contemplen els següents resultats d'aprenentatge:

RA10. Mat. 6.1. Identificarà en els casos proposats la responsabilitat de l'assessor fiscal.

RA1. Mat. 6.2. Reconeixerà en els treballs que es proposin si s'ha consumat la prescripció tributària.

RA3. Mat. 6.3. Enunciarà les especialitats en la impugnació d'ordenances fiscals i el plantejament de qüestions prejudicials davant el TJUE.

RA16. Mat. 6.4. Identificarà en els casos proposats com valorar els elements del balanç.

RA8. Diferenciar, de manera clara i precisa, els interessos privats que representen els professionals del Dret amb els de caràcter públic l'execució del qual la llei i els tribunals li encomanen, en l'àmbit de la col·laboració amb els tribunals en l'execució de les resolucions judicials

RA22. Implementar tècniques de treball en equip dirigides a aconseguir una major eficiència mitjançant l'accés a fonts d'informació, el coneixement d'idiomes, la gestió del coneixement i el maneig de tècniques i eines aplicades

RA25 Desenvolupar treballs professionals en equips especialitzats i interdisciplinaris

Aquests resultats d'aprenentatge provenen de la relació amb les competències del reglament d'accés a l'Advocacia i la Procura

https://www2.barcelonaschoolofmanagement.upf.edu/docs/memoria/ANNEX_Relacio_competencies_Reglament_resultats_aprenentatge_presentats.pdf